

כוכבים

גל אחד והודו של

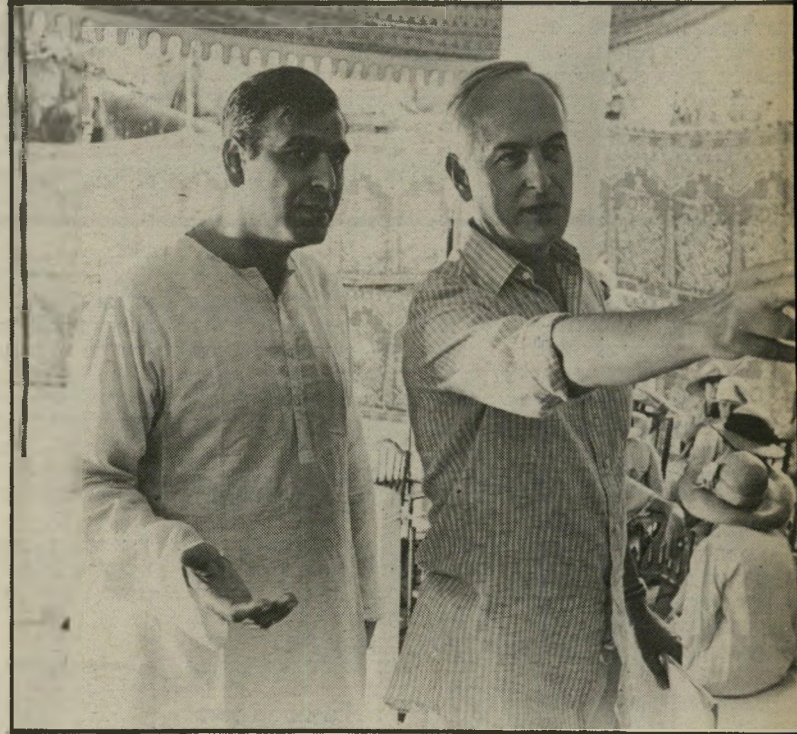
אייאפשר לטעות בויהוי ההודי שבין השלר ה. הראשון בא בחולצה צחורה העשויה מכותנה קופה, שסימלה את התנגדותו של גאנדי לייבוא יים בריטיים. האיש, ג'יימס אייבורי — יליד קלי, קליפורניה — כעל פנים כהירים הנוטים האדים בשמש הצהריים, תווי פניו מעורנים זדים. אחריו, מאופק על אף התרגשותו, כיאה שחקן־כמה בריטי הבא לראשונה לפסטיבל סרטנים הענקי הנערך בקאן, בא ניקולאס גרייס זמדת ימים). ההודי האתונטי, היחיד מביניהם זלא נזקק לשמש הצהריים של קאן לצורך זיווף היה שאש קאפור.

לישראלים רבים הוא מוכר כאחיו הצעיר של אמי קאפור, וכאחיו הגדול של ראג' קאפור,

שסיפורו מורכב משתי עלילות השזורות זו בזו, והמתרחשות בתקופות שונות, מספר אייבורי: ההסטרה היתה קשה מאוד, מפני שכל מה שנותר מהודו שהיתה בשילטון הבריטים נמחק והושמד כמעט כליל. את הווילה של הנאבא שיחזרנו בארמון קיים, אבל היה עלינו להביא איתנו הכל — החל בשטיחים דרך מנורות וכסאות לחדר־האוכל וכלה בטאפטים ובכלי־כסף. אמנם חלק מן הריהוט הרקאנטי היה במקום, אבל לא הכל, כמוכן.

האם גם סירטו הבא יעמיד שוב את המערב מול המיורח באתר החביב עליו? האמת היא שיש לי עוד הרבה נושאים שהייתי רוצה לטפל בהם בהודו, אבל יש לי הרשם שייקשה עלי למצוא קהל.

איני יודע אם גאנדי לא היה תופעה חריגה. בסופו של דבר הוא נועד לפרוש פאנורמה רחבה מסכיב לדמות היסטורית, כעוד שטרט זה מביא,

שאש קאפור מקבל הדרכה מהבימאי ג'יימס אייבורי 11 שחקנים במישפחה אחת

גרטה סקאקי וכריסטופר קאזאנובה בתפקיד אוליביה ובעלה מגלים את הודו

ברוך צנועה יותר, סיפור קטן ואינטימי מאוד המתרחש באזור נידח וקטן מאוד בהודו. ככל זאת, אני עובר על שני סרטים כמקביל, סרט בן זמננו המתרחש באנגליה, בארצות־הברית, בהודו, כמוכן ועיבוד של הנוי ג'יימס, שהצרפתים בוודאי לא יאהבו, כשם שלא אהבו את סירטי האחרון, קוורטט... עצה מחיים טופול. בחלקו של ניקולאס גרייס, נפל התפקיד המתק ביותר בסירטו של אייבורי. זהו תפקידו של הארי, חברו של הנאבא, הנקרע בין אהבתו שלילט ההודי ובין אהבתו

מעשרות סרטים הודיים. הוא אף היה אמור לבקר בישראל בשנה שעברה, אבל כשל עניינים פוליטיים נאסר עליו לצאת לישראל. ממש ברגע האחרון לפני צאתו מהודו: איני מסוגל להביא אותם. למה הם חייבים לתחוב את אפם לעניינינו האישיים של בני־ארם? אמר או.

על המסך נפגשו מיורח ומערב, כשג'ולי כריסטי האנגליה התקפלה בחיקו של אינדר לאל ההודי, וגרטה סקאקי, ילידת מילאנו, שגרלה באנגליה, התמסרה לשאש קאפור, 20 שנה קודם לכן — הכל על אותה כימת צילומים כי 1982 בהודו, תחת פיקודו של בימאי אמריקאי במציאות, בחוף־התכלת של קאן לאחר הקרנת הבכורה של אבק לורט נפגשנו אנו — האמריקאי, האנגלי, ההודי והישראלית (העורכת מדור זה, עדנה פינרו) במצברוח מרומם ובהרגשה אופטימית.

רומן עם הודו. אייבורי, ששמונה מתוך 15 סרטיו צולמו בהודו, יודע כי למעשה, בשנים האחרונות, לבר מגאנדי (שהוא רואה בו הצלחה יוצאת־דופן ולא בתיקבע) לא נוצרו סרטים רבים שמיקודו התעניינות של קהל רחב בהודו, אך הודו היא אהובתו מאז ומעולם, אם כי הוא "נשוי" למערב. הוא גר באמריקה ועושה סרטים בהודו. כמו ג'ולי כריסטי בסרט, גם אני איני יכול לחיות בהודו, אבל מנהל איתה רומן ממושך. הרמות שמגלמת ג'ולי, מנתקת את הקשר עם אביו ההודי של התינוק שהיא עומדת ללדת, שכן אין לה מקום בחייו. היא אינה יכולה להפוך את חייו על פיהם, ולשנות את מיבנה המישפחה שלו ולהיות לו אשה שניה. הרומן שלה איתו נגמר, אך לא הרומן שלה עם הודו. היא תמיד יהיה שם, תמיד גרלה את ילדם המשותף ותמיד לקיים קשר עם התרבות ההודית.

כך גם אצלי. אני לא חי בהודו, אבל אני בא אליה לעשות סרטים. זוהי ארץ בעלת תרבות ואופי השונים לגמרי מכל מה שגרדתי וחונכתי על ברכיו במערב. אבל הקסם והקשר שלי עם הודו עמוקים מאוד ואינם כרי חליפין. הודו צילומי הסרט (על הסרט ראה שערן ממול).

ניקולאס גרייס וגרטה סקאקי באבק לורט" למד להזדקן מטופל

ריצ'ארד השני. משם עברתי לפרינסטון וניהלתי להקת תיאטרון. משם חזרתי ללונדון לשחק את מוצרט באמדיאוס.

גרייס מרגיש שהמיקצוע נטה לו חסד. ממתקים כגון תפקיד בחמדת ימים (באו ביקורות טובות אך לא תפקידים משגעים)... גיוון בעבודה, (ניהול להקה, מסך קטן, תיאטרון פרטואר, מסע הרצאות) וכמוכן, הצעה של אייבורי, שטמנה בחובה הן ניסיון מיקצועי והן הכרות עם הודו, וגם עם הבימאי עצמו. אייבורי שייך לסוג הבימאים שטוב לשחקן לעבוד איתם. הוא לא בא עם דברים מוכנים מראש ועם קונספציות מדויקות. הוא נתן לך חופש לעבוד ככל העולה על רוחך. אבל אם אתה מרגיש אבוד הוא יוצא להצלתך.

על התפקיד שקיבל, הוא אומר: זוהי דמות מורכבת ותפקיד טוב. אתה צריך לעבוד בתוך סרט אחד מאיש צעיר איש זקן. את התחבולה העיקרית אני חייב לחיים טופול. פעם, כשביקרתי אותו מאחרי הקלעים של כנר על הגג והבעתי את התפעלותי מן דרך שבה הפך את עורו מאדם צעיר לזקן קשיש, אמר לי, ראה, זה פשוט מאוד. כל מה שאתה צריך, כרי להודקו, זה לשים צבע לכן על השפתיים. כשהגעתי לשלב שבו היה עלי להודקו באבק לורט זכרתי את עצמו של טופול. צבעתי את שפתי בלבן, הסתכלתי כמראה, וזה עבר!

רק סבתא הששה. שאש קאפור נולד למישפחה המלכותית של עסקיהשעשועים בהודו. אביו בא לבומביי מן הצפון המרוחק של הודו, ומ־1927 לא ירדה המישפחה מקרשי הבימה. אחר־עשר מבני המישפחה מופיעים על הבימה ועל הבד — במישחק, במסיקה, בריקוד, בהפקה, בנגינה, ענף תיאטרלי וקולנועי שאפשר לחשוב עליו.

רעייתו של קאפור — אחותה של השחקנית הבריטית פליסיטי קנרל — ג'ניפר קנרל, מופיעה באבק לורט בתפקיד גב' סאונדרס.

בשנתיים האחרונות באים הרבה מן המערב לעשות סרטים על הודו, כאילו היו רוצים להכיר את התרבות שלה את המסורת ואת החיים בהודו. אבל הבעיה היא בהכנת הפילוסופיה ההינדית, שהיא הרבה יותר מסובכת מן הניכר לעין. שלא כמו דתות אחרות, זוהי דרך חיים החובקת הכל. היא לא אומרת, למשל, שאי אפשר להיות יהודי, נוצרי או מוסלמי. כשאתה הודי, אתה מקבל כל דרך חיים שהיא, אפילו של החיה או של העץ. בסרט הוא מגלים את רמות הנאבא. מעולם לא עשיתי דמות כזו קודם לכן, הוא היה שייך לשנות ה־20 של המאה הנוכחית, למעמד של אנשים עשירים מאוד, כשכאזאת תקופה ביובו